

This project is
funded by the
European Union

ABCDE Posavina

Agricultural Biomass Cross-border Development of Energy in Posavina

Harmonizacija propisa u BiH u oblasti poljoprivredne proizvodnje

Danijela Kondić

Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci

Odžak, 14.09.2012.

Na državnom nivou, veći dio ovlaštenja koja se odnose na poljoprivredni sektor u nadležnosti su MVTEO BiH. Uloga Ministarstva je, obzirom na kompleksnost uređenja BiH kao države, uglavnom koordinirajuća. MVTEO BiH je, također, institucija koja je zadužena i za saradnju sa EU i drugim međunarodnim organizacijama relevantnim za sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja.

Organizacijska jedinica u okviru MVTEO BiH koja provodi aktivnosti u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja je Sektor poljoprivrede, ishrane, šumarstva i ruralnog razvoja koji je zadužen za uspostavu okvira za razvoj sektorskih strategija, politika, programa i mjera, te implementaciju istih u cilju harmoniziranog razvoja poljoprivrede u cijeloj zemlji.

Na nivou entiteta za upravljanje sektorom poljoprivrede ključna su dva tijela: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske (MPŠV RS), Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (FMPVŠ), a u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (BD BiH), Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu BD BiH.

Nadležnosti u pogledu zdravlja i njege životinja, zdravlja bilja, sigurnosti hrane i kontrolu kvaliteta hrane na nivou BiH imaju Ured za veterinarstvo BiH (UzV BiH), Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja (UZZZB BiH) i Agencija za sigurnost hrane BiH (AzSH BiH).

UzV BiH i UzZZB BiH su upravne organizacije u okviru MVTEO BiH i za svoj rad direktno odgovaraju ministru, dok je AzSH BiH samostalna upravna organizacija pod ingerencijom Vijeća ministara BiH (VM BiH), a sa MVTEO BiH saraduje u poslovima vezanim za oblast ishrane.

Bh. politika u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja razvija se u skladu s ciljevima i potrebama za pripremu i priključenje EU.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (MVTEO BiH) je uz podršku EC pripremlilo Strateški plan BiH za harmonizaciju poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja 2008-2011 i Operativni program BiH za harmonizaciju poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja 2008-2011.

Izveštaj iz oblasti poljoprivrede za BiH za 2010. godinu pripremlilo je MVTEO BiH - Sektor poljoprivrede, ishrane, šumarstva i ruralnog razvoja u saradnji sa entitetskim ministarstvima poljoprivrede i Odjelom za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo Brčko Distrikta BiH, u skladu s članom 23. Zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH.

Zakon o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH („Sl. glasnik BiH“, br. 50/08) je okvirni i uređuje ciljeve, principe i mehanizme za razvoj politika i strategija, strukturu i nadležnosti na svim nivoima vlasti, njihove uloge i veze, mehanizme monitoringa i evaluacije, te upravni inspekcijski nadzor.

Ovaj Zakon, također, treba olakšati napredak u evropske integracije i usklađivanje sektora, te pripremne faze za predpristupnu pomoć.

Strateški plan pruža okvir za postepenu harmonizaciju politika, programa, institucija, zakona, provedbenih propisa, sistema i službi u BiH sa uslovima koji su po ovim elementima na snazi u EU,

dok Operativni program predstavlja detaljni akcioni plan za implementaciju Strateškog plana. Namjera je da ovaj plan osigura platformu i okvir za implementaciju pred IPARD aktivnosti što bi trebalo omogućiti da se do 2011. godine uspostave osnovni uslovi za prihvatanje fondova EU namijenjenih ruralnom razvoju.

Poljoprivredni sektor u BiH već dugi niz godina zapošljava najveći broj stanovništva. Prema podacima Ankete o radnoj snazi za 2010. godinu, koju je provela Agencija za statistiku u saradnji s entitetskim zavodima za statistiku, sektor poljoprivrede zapošljava 166.000 zaposlenih.

Prema statističkim podacima za 2010. godinu oranične površine prema načinu korištenja iznosile su 1.007.000 ha:

- **od čega zasijane površine 512.000 ha,**
- **ugari i neobrađene oranice 492.000 ha i**
- **rasadnici i ostalo na oranicama 3.000 ha.**

- **Prioriteti:**

U skladu s prioritetima i započetim aktivnostima, prioriteti u 2011. godini:

1. Implementacija Zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH;
2. Implementacija Prijedloga mjera za poboljšanje uslova poslovanja u poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambenoj industriji BiH;
3. Implementacija Mape puta s ciljem stvaranja uslova za izvoz proizvoda životinjskog i biljnog porijekla;
4. Ispunjavanje obaveza i prioriteta Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i Evropskog partnerstva;
5. Usklađivanje zakonodavstva i donošenja podzakonskih akata iz oblasti veterinarstva, sigurnosti hrane i zaštite zdravlja bilja;
6. Jačanje kapaciteta u državnim i entitetskim institucijama i koordinacija aktivnosti;
8. Jačanje institucionalnih i upravnih kapaciteta i jačanje saradnje između relevantnih institucija bitnih za međunarodnu trgovinu.

Približavanje zakonodavstva BiH zakonodavstvu EU

Odluka o uspostavi sistema monitoringa i evaluacije za sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH objavljena je u „Sl. glasniku BiH“, broj 24/10, od 29.03.2010. godine.

Odluka o davanju ovlaštenja ispitnim laboratorijama u BiH za ispitivanje, kontrolu i praćenje prisustva genetički modificiranih organizama u hrani i hrani za životinje („Sl. glasnik BiH“, br. 15/10)

Već objavljeni pravilnici u Službenom glasniku BiH

- Pravilnik o standardima za stavljanje jaja na tržište
- Pravilnik o prirodnim mineralnim i prirodnim izvorskim vodama
- Pravilnik o stonim vodama
- Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za
- Pravilnik o oznakama originalnosti i oznakama geografskog porijekla hrane
- Pravilnik o oznakama tradicionalnog ugleda hrane
- Pravilnik omaterijalima i predmetima namijenjenim za kontakt sa hranom
- Pravilnik o materijalima i predmetima izrađenim od filma od regenerirane celuloze namijenjenim za kontakt sa hranom
- Pravilnik o ograničavanju upotrebe epoksi derivata umaterijalima i predmetima namijenjenim za kontakt sa hranom
- Pravilnik o oslobađanju N-nitrozamina i prekursora N-nitrozamina supstanci iz elastomera ili gumenih duda za bočice i duda
- Pravilnik o keramičkim predmetima namijenjenim za kontakt s hranom
- Pravilnik o materijalima i predmetima koji sadrže vinil hlorid monomer i namijenjeni su za kontakt sa hranom
- Pravilnik o plastičnim materijalima i predmetima namijenjenim za kontakt sa hranom
- Pravilnik o količini brašna utrošenog za proizvodnju pekarskih proizvoda
- Pravilnik o proizvodima od žitarica
- Pravilnik o tjesteninama, tijestu i proizvodima od
- Pravilnik o pekarskim proizvodima
- Pravilnik o metodama analiza šećera
- Pravilnik o pivu

Fitosanitarna politika

Pravilnik o uslovima za imenovanje fitosanitarnih inspektora („Sl. glasnik BiH“, br. 33/10),

Pravilnik o uslovima u pogledu stručne, prostorne i tehničke osposobljenosti fitosanitarnih laboratorija za izvođenje laboratorijskih testiranja radi dijagnosticiranja štetnih organizama („Sl. glasnik BiH“, br. 63/10),

Odluka o usvajanju Programa posebnog nadzora karantenskih štetnih organizama na krompiru u BiH za 2011.godinu („Sl. glasnik BiH“, br. 100/10) - početak implementacije februar 2011. a ima za cilj provjeru mogućeg prisustva štetnih organizama na krompiru kako bi se preduzele odgovarajuće mjere i osigurali uslovi za trgovinu krompira propisanog kvalitetu,

Javni poziv na ponude za dodjelu javnih ovlaštenja za provođenje laboratorijskih ispitivanja uzoraka bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata u svrhu dijagnosticiranja štetnih organizama („Sl. glasnik BiH“, br. 99/10) – završena procedura i dodijeljena javna ovlaštenja za laboratorijska ispitivanja po programu posebnog nadzora karantenskih štetnih organizama na krompiru.

Sjeme, sadni materijal i zaštita novih sorti

- *Implementacija Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja BiH*
- Usvojeni propisi:
- Sortna lista BiH („Sl. glasnik BiH“, br. 59/10),
- Uputa o načinu uspostave i vođenja sortne liste poljoprivrednog bilja u BiH („Sl. glasnik BiH“, br. 59/10),
- Zakon o zaštiti novih sorti poljoprivrednog bilja u BiH („Sl. glasnik BiH“, br. 14/10)
- Pravilnik o priznavanju sorti poljoprivrednog bilja u BiH („Sl. glasnik BiH“, br. 06/11),
- Pravilnik o upisu sorti u sortnu listu BiH („Sl. glasnik BiH“, br. 06/11).

Sredstva za zaštitu bilja

Implementacija Zakona o fitofarmaceutskim sredstvima

Usvojeni propisi:

- Spisak aktivnih supstanci dozvoljenih za upotrebu u fitofarmaceutskim sredstvima u BiH („Sl. glasnik BiH“, br. 61/10),
- Odluka o izmjeni Odluke o zabrani registriranja, uvoza i prometa aktivnih supstanci i fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivne supstance čiji je promet odnosno upotreba u EU zabranjen („Sl. glasnik BiH“, br. 15/10).
- Oduka o izmjeni Odluke o zabrani registracije, uvoza i prometa aktivnih supstanci i fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivne supstance čiji je promet odnosno upotreba u Evropskoj uniji zabranjena („Sl. glasnik BiH“, br. 2/11) kojom je produžen rok do kada se fitofarmaceutska sredstva koja sadrže određene aktivne supstance mogu uvoziti u BiH, odnosno nalaziti na tržištu u BiH u skladu s Odlukom EC 2010/455,

- Odluka o izmjeni Odluke o zabrani registracije, uvoza i prometa aktivnih supstanci i fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivne supstance čiji je promet odnosno upotreba u EU zabranjen („Sl. glasnik BiH“, br. 35/10).
- Odluka o izmjeni Odluke o zabrani registracije, uvoza i prometa aktivnih supstanci i fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivne supstance čiji je promet odnosno upotreba u EU zabranjen („Sl. glasnik BiH“, br. 79/10). Odluka se odnosi na ukidanje zabrane za aktivne supstance metalaksil i malation, jer su iste ponovno uvrštene na popis dozvoljenih u EU,

- Odluka o zabrani registracije, uvoza, prometa, odnosno upotrebe fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivnu supstancu bifentrin („Sl. glasnik BiH“, br.72/10),
- Odluka o zabrani registracije, uvoza, prometa, odnosno upotrebe fitofarmaceutskih sredstava koja sadrže aktivnu supstancu butoksikarboksim

Mineralna đubriva

Implementacija Zakon o mineralnim đubrivima

- Usvojeni propisi:
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o uslovima za stavljanje u promet, kvalitetu i kontroli kvaliteta mineralnih gnojiva te skladištenju i rukovanju mineralnim gnojivima.

